

Леся Газуда,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки і підприємництва,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна

Оксана Берча,
аспірантка кафедри економіки і підприємництва,
м. Ужгород, Україна

Ольга Талпош,
магістр, Спеціалізація Економіка підприємства,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна

АКТИВІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ БІОДИНАМІЧНОГО АГРАРНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ

Активізація перспектив розвитку біодинамічного аграрного господарювання зумовлюється необхідністю формування системи якісного продовольчого забезпечення населення України та її регіонів. Сучасні імперативи диктують умови ведення сільського господарства у напрямі вирощування органічно чистих сільськогосподарських культур, що сприятиме виробництву екологічно чистих продуктів харчування. При цьому зберігатиметься екологічна рівновага природних екосистем і забезпечуватиметься збалансованість навколишнього природного середовища й здійснюваної господарської діяльності.

Зазначений підхід спонукатиме до розширення ринку органічних продуктів, що в свою чергу спонукає до застосування біодинамічних методів аграрного виробництва, тобто біодинамічного землеробства як важливого екологічно чистого напрямку господарювання на землі.

Активізаційні засади формування системи біодинамічного аграрного господарювання було окреслено Міжнародною федерацією органічного руху (IFOAM), де акцентовано увагу на необхідності взаємозумовленості й толерантності у відносинах «людина-природа». Сутнісне розуміння зазначеної взаємодії базується на веденні аграрного виробництва без використання синтетичних хімікатів (добрив, пестицидів, антибіотиків і т.д.),

без застосування генетично модифікованих організмів (ГМО), забезпечуючи мінімальну оранку ґрунтів, не пошкоджуючи їх [2, с. 14].

Активізаційні засади формування біодинамічного (органічного) землеробства базуються на екологічних принципах і науково-обґрунтованих підходах, оскільки стосуються інноваційного ведення аграрного господарювання включаючи біоінтенсивне міні-землеробство (Biointensive Mini-Farming), біодинамічне землеробство (Biodynamic Agriculture), ЕМ-технології (Effective Microorganism Technologies), маловитратне стале землеробство (LISA – Low Input Sustainable Agriculture) та інші. Відмічені вище моделі землекористування застосовуються у процесі аграрного господарювання. При цьому базуються на специфічних підходах, які охоплюють передусім природні процеси, зокрема ті, які спрямовані на покращення структури сільськогосподарських угідь, підвищення їх природної родючості формуючи екологічно стійкі агроландшафти. На основі зазначених підходів формується інноваційна система ведення біодинамічного та органічного землеробства (Biodynamic and Organic Farming) [1, с. 22].

Таким чином, як підтверджує дослідження, акцент робиться на вирощуванні екологічно чистих сільськогосподарських культур, виробництві органічної продовольчої продукції. Водночас вирішуються проблемні питання деградації земельних ресурсів, погіршення корисних властивостей землі, недотриманням сівозмін і виснаження ґрунтів в цілому. Важливим підходом, продиктованим сучасними викликами, є заміна отрутохімікатів використовуваних у процесі аграрного господарювання на органічні добрива, які не порушують балансу навколишнього природного середовища, агроєкосистем, сприяючи їх охороні і збереженню. В зазначеному контексті дієвою формулою системи життєзабезпечення виступає гармонічне поєднання інтересів природи-споживача-аграрного товаровиробника. Отже, необхідністю зумовлюється потреба в окресленні пріоритетних інноваційних підходів й розширенні потенційних можливостей ведення біодинамічного аграрного господарювання, яке виступає цілісною системою у взаємозумовленості з метою забезпечення збалансованості інтересів природи й людини, відновлення рівноваги природного середовища у взаємозв'язку з господарською діяльністю людини.

Список використаних джерел

1. Кобець М. І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку. *Проект «Аграрна політика для людського розвитку»*. URL: <http://dspace.organic-platform.org:8080/xmlui/bitstream/handle/data/323/44> (дата звернення 27.04.2023)
2. Чайка Т. О. Розвиток виробництва органічної продукції в аграрному секторі економіки України : монографія / за заг. ред. Н. М. Сіренко. Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2013. 320 с.